

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит та аналіз в системі управління оплатою праці підприємства
(на прикладі ТОВ «ГІТ»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу 1М групи ЦЗФН

Каленич І.С.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер І.Л.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ОДЕСА – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах ринкового господарювання, відповідно до змін в економічному та соціальному розвитку країни істотно змінюється і політика в області оплати праці.

Оплата праці на сьогодні є основним джерелом доходів будь-яких робітників, а також однією з найкращих варіантів мотивації для майбутнього трудового потенціалу.

Питанням вдосконалення організації розрахунків з оплати праці приділяли увагу такі вітчизняні вчені, як: Ф.Ф. Бутинець, В.Г. Ротань, А.Г. Загородній, С.В. Івахненко, А.М. Колот, А.Н. Кузьмінський, М.В. Кужельний, О.П. Скирпан, А.О. Старостіний, Л.К. Сук, В.М. Тарасович, Л.М. Чернелевський, В.Г. Швець, В.О. Шевчук та інших. Серед зарубіжних дослідників, яким також належить значний внесок у розробку даної проблеми, слід назвати В.А. Андрєєва, Х. Андерсона, В.П. Суйца, Г.Г. Мелікьяна, Р.П. Колосову та інших.

Проте окремі аспекти теорії та практики обліку й аудиту розрахунків з оплати праці та аналізу використання фонду оплати праці залишаються в дискусійному форматі та потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення. Зокрема, це стосується уточнення сутності оплати праці, що неоднозначно трактується різними законодавчо-нормативними актами, питань уніфікації методики бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці з Міжнародними Стандартами Фінансової Звітності, процедур вдосконалення аналітичного обліку витрат на оплату праці, оптимізації їх структури та управління ними, вдосконалення методики зовнішнього і внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці, розробки комплексного підходу до аналізу фонду оплати праці на мікрорівні.

Все це свідчить про актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення теоретичних засад та практичних особливостей обліку та аудиту розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві, формулювання висновків та розробка певних пропозицій, щодо удосконалення діючої практики.

Для реалізації мети в кваліфікаційній роботі сформульовано такі **завдання**:

- визначити економічну сутність заробітної плати;
- проаналізувати нормативні документи, законодавчі акти, міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, які регулюють оплату праці на підприємствах України;
- визначити існуючі форми, системи та види оплати праці;
- вивчити організацію обліку розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві;
- визначення методики аудиту заробітної плати на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз використання фонду оплати праці на досліджуваному підприємстві;

– визначити напрями вдосконалення обліку та внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та методичні засади організації розрахунків по заробітній платі на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. В процесі написання кваліфікаційної роботи були використовувалися такі загальнонаукові методи дослідження: теоретичне узагальнення, індуктивний та дедуктивний методи, спостереження, групування, історичний метод та статистичні методи обробки інформації, моделювання.

Інформаційна база дослідження. В процесі написання кваліфікаційної роботи використовувалися нормативно-правові акти чинного законодавства, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань обліку та контрольно-аналітичного забезпечення відтворення трудових ресурсів, первинні бухгалтерські документи, реєстри та звітність базового підприємства, статистична інформація, а також інформація зі всесвітньої інформаційної мережі Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (77 найменувань) та 26-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 85 сторінки. Основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 26 таблиці, 7 рисунків.

Публікації. За матеріалами дослідження підготовлено до публікації наукову статтю: «Модель реформування організації оплати праці – актуальне питання сьогодення».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі визначено сутність заробітної плати, розглянуті сучасні форми та системи оплати праці. Розглянуто нормативно-правове регулювання та забезпечення обліку розрахунків з оплати праці.

Розглянуті можливості вдосконалення організації оплати праці.

В другому розділі проведено дослідження з питань практики обліку розрахунків з оплати праці в ТОВ «ГІТ», визначено недоліки.

В третьому розділі викладено методику внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці. Виконано аналіз використання фонду оплати праці. Проведене прогнозування рівня заробітної плати методами економіко-математичного моделювання.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження зроблено наступні висновки та пропозиції.

Основним джерелом доходів найманих працівників є заробітна плата.

Заробітна плата – це одна з найскладніших економічних категорій. Саме з цієї причини, а також внаслідок однобічного підходу до її визначення нині в Україні відсутнє єдине розуміння суті заробітної плати.

На нашу думку, більш змістовним та обґрунтованим є поняття, зазначене у Законі України «Про оплату праці» № 108/95ВР від 24.03.1995 р., у якому «заробітна плата» визначається, як винагорода, обчислена у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Для оцінки розміру заробітної плати застосовується показник фонду оплати праці. Фонд оплати праці складається з фонду основної заробітної плати; фонду додаткової заробітної плати та інших заохочувальних і компенсаційних витрат.

Заробітна плата існує у двох основних формах: почасовій та відрядній.

У сучасній економічній системі використовують такі системи заробітної плати: тарифну, преміальну, колективну.

Нормативно-правове регулювання розрахунків з оплати праці здійснюється на підставі законів, нормативних актів, постанов та інструкцій, які затверджуються Кабінетом Міністрів України, наказів Міністерства Фінансів. Головним законодавчим актом є Конституція України, на якій базується все законодавство, у тому числі і законодавство про працю. Вищим органом, який здійснює контроль за дотриманням законодавства про оплату праці є Генеральна прокуратура України.

Надзвичайно актуальним завданням сьогодення є перебудова організації заробітної плати. Головною метою проведення даної реформи є забезпечення поетапного підвищення оплати праці та створення ефективного мотиваційного механізму, який ґрунтується на поєднанні економічних стимулів та соціальних гарантій.

Дослідивши діючу систему обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ГІТ» було виявлено ряд проблем та розроблено рекомендації та пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

1. На ТОВ «ГІТ» відсутні Колективний договір та Положення про оплату праці. Вважаємо за доцільне, укладання Колективного Договору та розробку Положення про оплату праці на даному підприємстві, адже наявність цих документів є обов'язковим важелем успішної роботи підприємств усіх, без винятку, форм власності. Відсутність цих документів призводить до вагомих адміністративних санкцій.

2. На досліджуваному підприємстві відсутній графік документообігу. Запропоновано впровадити графік, оскільки правильне і своєчасне складання первинних документів, їх перевірка та своєчасне подання до архіву, дозволять систематизувати первинні документи та облікові регістри і тим самим зробити більш організованою і зрозумілою систему обліку.

3. Належним чином не організовано облік нарахування відпускних. На нашу думку, одним із провідних напрямів вдосконалення бухгалтерського обліку з оплати праці на ТОВ «ГІТ» з обліку нарахування сум відпускних є впровадження документа «Відомість нарахування відпускних». Даний документ дасть змогу належним чином проконтролювати достовірність і правильність включення сум доходів для розрахунку середньоденної заробітної плати працівника та визначення суми відпускних.

З метою визначення основних показників діяльності підприємства ми провели аналіз фінансового стану та використання фонду оплати праці за даними звітності ТОВ «ГІТ».

Аналіз майнового стану свідчить про позитивну тенденцію до росту як активів, в т.ч. оборотних активів, так і джерел активів підприємства, в т.ч. власного капіталу та зобов'язань.

Аналіз коефіцієнтів ліквідності балансу показав, що на період проведення розрахунків підприємство було платоспроможним. Оскільки, усі показники ліквідності відповідають нормативному значенню та мають тенденцію до збільшення.

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості показав, що на період проведення розрахунків підприємство було незалежним від зовнішніх позик, а отже фінансово стійким.

Результати аналізу використання фонду оплати праці свідчать про наступне:

- аналіз використання фонду оплати праці свідчить про те, що планові завдання з його виконання були перевиконані;
- середньооблікова чисельність усього персоналу протягом року збільшилася, зокрема, збільшилася чисельність робітників підприємства;
- фонд оплати праці у звітному році збільшився. Тенденція до зростання спостерігається в динаміці середньорічної, середньомісячної і середньогодинної оплати праці одного працівника;
- аналіз відповідності темпів росту продуктивності праці і зарплати свідчить про те, що заробітна плата збільшується за рахунок збільшення інтенсивності праці;
- аналізованому підприємству в 2018 році характерна позитивна тенденція зростання показника зарплатовіддачі, за рахунок зростання прибутку на 1 грн фонду основної заробітної плати та зростання частки основної заробітної плати в структурі фонду оплати праці.

В процесі проведення аудиту на ТОВ «ГІТ» нами було запропоновано:

- модель аудиту операцій щодо оплати праці та її розрахунків;
- оперограму перевірки обліку робочого часу на ТОВ «ГІТ», що вдосконалює процес аудиторської перевірки;
- процедуру поточного контролю обліку використання робочого часу на ТОВ «ГІТ» та певну послідовність перевірки, що передбачає проведення детальних тестів за всіма нарахуваннями виплат та утриманнями з них;
- вдосконалення аналітичного обліку оплати праці, шляхом додавання до рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» і субрахунку 661 «Розрахунки за нарахованими виплатами» субрахунків не тільки другого, а і сім субрахунків третього порядку (661.1.1 – 661.1.7).

Розрахувавши коефіцієнт множинної кореляції, який є мірою лінійного зв'язку рівня заробітної плати з обсягом наданих послуг, собівартістю наданих послуг, чисельністю працівників, прибутком підприємства та розміром мінімальної заробітної плати в Україні, нами було виявлено, що його значення наближається до 1. Це стало підтвердженням того, що існує достатньо сильний зв'язок між вище перерахованими показниками.

Таким чином, проведені дослідження показують, що збільшення обсягу призводить до поступового збільшення прибутку, а відповідно і до зростання рівня середньомісячної заробітної плати працівників зайнятих у сфері послуг.

Провівши дослідження організації оплати праці у ТОВ «ГІТ», вважаємо за доцільне:

1) розробити Положення про преміювання працівників на підприємстві, що дозволить їм працювати більш ефективно;

2) запровадити безтарифну систему оплати праці в поєднанні з відсотковою. При такій системі заробітна плата працівника буде розраховуватися, як відсоток від кінцевих результатів діяльності підприємства;

3) зменшувати собівартість послуг шляхом запровадження системи планування витрат на підприємстві;

4) здійснювати економіко-математичне моделювання на підприємстві, яке дозволить виявляти чинники впливу на розмір заробітної плати;

5) розширювати спектр послуг з питань інформатизації. Обирати ті послуги, які є найбільш прибуткові та конкурентоспроможні на ринку.

На нашу думку, вищеперераховані шляхи вдосконалення призведуть до поступового збільшення прибутку, а це, в свою чергу, стане поштовхом для збільшення кількості робочих місць, покращення організації оплати праці на ТОВ «ГІТ», що забезпечить працівникам комфортні умови праці, отримання належного рівня заробітної плати, премій та заохочувальних виплат.

АНОТАЦІЯ

Каленич І.С.

(прізвище та ініціали студента)

«Облік, аудит та аналіз в системі управління оплатою праці

(назва кваліфікаційної роботи)

підприємства (на прикладі ТОВ «ГІТ»)),

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

«071 Облік і оподаткування» за магістерською програмою

«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – система обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці в системі управління підприємством.

У роботі розглядаються сутність заробітної плати, форми, системи та види заробітної плати, можливості вдосконалення організації оплати праці.

Проаналізовано діючу практику обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ГІТ».

Запропоновано заходи щодо удосконалення обліку нарахування заробітної плати, підвищення розрахункової дисципліни, доповнення облікової політики щодо розрахунків з оплати праці, удосконалення системи мотивації персоналу підприємства.

Ключові слова: облік, аудит, аналіз, управління, оплата праці, розрахунки, мотивація персоналу.

ANNOTATION

Kalenich I.S.

(students surname and initials)

«Accounting, audit and analysis in the system of management

(work title)

of remuneration of the enterprise (on the example of LTD «GIT»)),

(work title)

qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty

«071 Accounting and taxation» for a master's degree program

«Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity »

Odessa national economic university

Odessa, 2019

The Master's qualification work consists of three sections. The object of study - a system of accounting, audit and analysis of payroll in the enterprise management system.

The paper discusses the nature of wages, forms, systems and types of wages, the possibility of improving the organization of remuneration.

The current practice of accounting for payroll calculations at LTD «GIT» is analyzed.

Measures to improve the accounting of payroll, increase of the discipline of calculation, addition of the accounting policy on the calculations of remuneration, improvement of the system of motivation of the personnel of the enterprise are offered.

Key words: accounting, audit, analysis, management, remuneration, calculations, staff motivation.